Становище

относно представен за рецензиране дисертационен труд, за присъждане на образователна и научна степен „доктор”, Област на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.2. Психология, докторска програма по Социална психология в Секция „Социална, трудова и консултативна психология“, Департамент по психология, в Институт за изследване на населението и човека – БАН

Автор на дисертационния труд: Полина Цветанова Гудева

Тема на дисертационния труд: **„**„Възгледи за себе-ефикасност, междуличностни потребности и междуличностни отношения при служители на МВР“

Научен ръководител: проф. д-р Йоланда Зографова

Получени материали: дисертация, автореферат, автобиография, справка за приносните моменти, списък на публикациите по темата, документи, обезпечаващи защитата

1. *Общо впечатление от дисертационния труд*

Представеният за рецензиране дисертационен труд е в общ обем от 212 страници, структурно подредени в увод, две части (теоретична и изследователска), които включват самостоятелни глави, обезпечаващи информационно всяка една от тях, списък с използваните литературни източници и приложения. Съдържанието на разработката е логически свързано и всяка отделна част надгражда и допълва предходната. Темата е избрана прецизно и синхронизира с един от съвременните аспекти с социалната психология, отнасящ се до разкриване на връзката между личността и професионалната и среда, включваща нейното поведение в нея.

В цялостната разработка проличава умението на докторантката да анализира теоретични постановки, успешно да концептуализира понятия и идеи на различни автори и да представя собствената си оценка за тях. Правят много добро впечатление задълбочените и аналитични умения за обобщения на получените изследователски данни. Цялостната разработка представлява един задълбочен научноизследователски труд, който доказва научната зрялост на автора си.

2. *Значимост и убедителност на получените резултати, интерпретациите и изводите и за характера на научните приноси*

Концептуалният модел на проведеното изследване включващ: задачи, хипотези, измерване на надеждността на използваните психологични въпросници и избор на изследвани лица синхронизира с поставените изследователски задачи. Използваните

психологични въпросници са релевантни към тях и умело докторантката ги е обединила в определението „комплексна методика“. Валидността на резултатите се засилва от огромното количество изследвани лица – 997 броя, разпределени в 57 групи като реално функциониращи структурни звена в МВР, в които протичат както професионални формални отношения, така и неформални на междуличностно ниво. Получените резултати са представени с научна прецизност и изследователска отговорност. Доказаните корелационни отношения, между измерваните променливи, показват насочеността на връзките между тях и значимостта им за изследваните лица. С научна убеденост и коректност са представени обобщенията на резултатите, доказващи, че както индивидите, така и групите с възгледи за по-висока себе-ефикасност имат по-високи потребности от включеност и привързаност. Това води до по-благоприятно оценяване на междуличностните отношения в групата. Когато себе-ефикасността е ниска се увеличава потребността от контрол, като желано поведение от другите. Изследваните лица, заемащи социални роли, включващи висока включеност и привързаност имат възгледи за по-висока социална себе-ефикасност и по-благоприятна оценка на междуличностните отношения в сравнение с лицата с ниска включеност и привързаност. Тези резултати са много значими за екипната работа в МВР, поради което високо оценявам не само научната, но и практическата им значимост. Авторката демонстрира научни компетенции и при очертаване полето на научните си приноси. Те са структурно обосновани и напълно съответстват на съдържанието на дисертационния труд.

3. *Оценка на качеството на научните трудове, отразяващи изследванията по дисертацията*

Докторантката е представила списък с три публикации и две резюмета на доклади от национални форуми. Те отразяват важни елементи от проведеното психологично изследване

4. *Заключение*

В резултат от цялостния прочит на предложената за рецензиране дисертационна разработка на Полина Цветанова Гудева на тема: „Възгледи за себе-ефикасност, междуличностни потребности и междуличностни отношения при служители на МВР“ и на основата на изведените мнения и оценки, давам своята положителна оценка за разработката и предлагам на членовете на научното жури да присъди на автора и научната и образователна степен „доктор” в Област на висшето образование: 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление: 3.2. Психология (Социална психология)

09.09.2023 г. Изготвил становището :

/доц. д-р Р. Манчева/